

Rimnada sistematica da dretg communal dalla Vischnaunca da Sagogn

Nummera **6150.01.01**

Tetel **Lescha da vias**

Edizium Edizium dils 19.12.1981

Valeivel 19.12.1981

Remarcas preliminaras

Ord motivs da simplificaziun serefereschan indicaziuns da personas, funcziuns e mistregns en questa publicaziun uffiziala mintgamai sin tuttas schlatteinas, expriu sch'igl ei stipulau explicit zatgei auter.

Davosa correctura informala 10.03.2024 tras Thomas Candrian

Cuntegn

I. Disposiziuns generalas	3
II. Implonts da traffic dalla vischnaunca	4
A Erecziun	4
B Schubergjar e manteniment	4
C Finanziaziun	5
1 En general	5
2 Introducziun dalla prozedura da perimeter	6
3 Elaboraziun dil plan da perimeter	7
4 Publicaziun plan da perimeter	9
5 Scadenza dallas contribuziuns	10
6 Revisiun dil plan da perimeter	12
III. Implonts privats da trafic	13
IV. Determinaziuns finalas	14

Sebasont sin art. 97 digl uorden da baghegiar relai la vischnaunca da Saggogn il suondont regulativ da vias.

I. DISPOSIZIUNS GENERALAS

**Camp
d'applicaziun**

Art. 1

¹ Quei regulativ vala per gl'entir territori dalla vischnaunca.

² El vegn applicaus per ereger, slargar, midar e mantener las stradas e vias en possess dalla vischnaunca e da privats sin territori dalla vischnaunca sco per tuts suplementars sco punts, piazzas, passapeis e sur- e sutpassadis.

³ Per stabiliments da traffic che vegnan eregi e planisai tenor uorden da baghegiar valan las prescripziuns dalla lescha da baghegiar per la planisaziun da quartier. Mauncan spezialas prescripziuns, ein las determinaziuns da quest regulativ era d'observar per la prozedura dil plan da quartier.

**Partiziun dallas
stradas e vias**

Art. 2

¹ Las stradas e vias vegnan partidas en tenor ils proprietaris en vias cantunalas, communalas sco era implonts da traffic privats.

² Il plan d'avertura normau ed il plan d'avertura en general sedistinguan senza risguard sin il possessur digl implont suenter l'impurtonza per il traffic en: vias da rimnada, vias d' avertura, vias da funs e d'uaul sco era trutgs e sendas.

Diever public

Art. 3

¹ Tuttas stradas e vias cun ils implonts appartenents che figureschan el plan d'avertura general ni en in plan da quartier approbaus dalla vischnaunca expresivamein per publics ein aviartas per il traffic public.

² Resalvadas ein las restricziuns da traffic dalla regulaziun locala dil traffic.

II. IMPLONTS DA TRAFFIC DALLA VISCHNAUNCA

A ERECZIUN

**Erecziun dils
implonts**

Art. 4

¹ Tuttas lavurs ch'ein da surdar tras la vischnaunca, cun exepziun da reparaturas, ein da publicar ufficialmein. La surdada dallas lavurs ei caussa dalla suprastonza. Cun las lavurs da baghegiar astga vegnir entschiet per cura:

- a) ch'il terren nezessari per baghegiar la via ni strada, ni eventuals dretgs reals restrinschi ein vegni aquistai tras la vischnaunca,
- b) che l'entschatta dil baghegiar avon temps ei vegnida lubida en scret dils possessurs confruntai,
- c) che la cummissiun d'expropriaziun ha decretau l'enviada prematura dil possess.

² Per implonts subvenzionai eisi d'observar las prescripziuns dallas instanzas cumpetentas cantunalas.

B SCHUBERGIAR E MANTENIMENT

**Propertad e
schubergiar**

Art. 5

¹ Igl ei d'evitar tut tschuffernar dils implonts publics.

² Tuttas stradas, vias e plazs dalla vischnaunca lai la suprastonza schubergiar periodicamein en rama dils mieds finansials che statan en disposiziun. Vias che vegnan tschuffernadas sur mesira tras material da scavament, grascha e cultems etc. ein da schubergiar immediat tras il caschunader.

Manteniment

Art. 6

¹ La suprastonza procura per in comensurau manteniment dallas stradas, vias e plazs da vischnaunca en rama dil credit lubiu el preventiv annual.

² Resalvau ei il manteniment d'implonts d'avertura dalla secunda etappa tras ils possessurs da terren (art. 78 lescha da baghegiar).

Dismessa dalla neiv

Art. 7

¹ Ils implonts da traffic communal vegnan teni aviarts duront gl'unviern dalla vischnaunca, aschilunsch ch'ei corispunda als basegns e las relaziuns lubeschan

² La vischnaunca ha il dretg da schar fierer ni stuschar la neiv cun maschinas e da maun sin teren privat ella vischinonza, priu ora ils Orts. Tener aviert vials ed entradas da privats ei caussa dils proprietaris da schischom.

³ La suprastonza indichescha en rama dils credits fixai dalla radunonza da vischnaunca mintgamai las stradas, vias e plazz, nua che duei vegnir dismess la neiv. Resalvau vegn la dismessa da neiv sin stabiliments d'avertura dalla secunda etappa tras ils possessurs da terren (art. 78 lescha da baghegiar)

C FINANZIAZIUN

1 En general

Finanziaziun

Art. 8

¹ Ils implonts da traffic dalla vischnaunca vegnan finanziaj tras mieds generals dalla vischnaunca e tras contribuziuns da possessurs da schischom. Resalvau ein las determinaziuns sur la finanziaziun d'implonts dalla secunda etappa (art. 78 lescha da baghegiar)

Contribuziun dils proprietaris da schischom

Art. 9

¹ Proprietaris da schischom, als quals seresulta tras l'erecziun, slargada ni midada dils implonts da traffic, ils quals la vischnaunca ha projectau e baghegiu, in avantatg special, han da prestar alla vischnaunca contribuziuns vid ils cuosts. Obligai alla contribuziun ein ils proprietaris da schischom che figureschan el cudisch funsil il mument ch'il plan da perimeter vegn publicaus (proprietad singula, cunproprietad e proprietad totala). Las contribuziuns vegnan stabilisadas tras in prozedura da perimeter.

² Per regla ei quella d'introduzir avon l'enschatta dallas lavurs e da terminar enteifer termin

**Cuosts sutaposts
allas
contribuziuns**

Art. 10

¹ Ils cuosts sutaposts allas contribuziuns secumponan da tuttas expensas dalla vischnaunca per la projectaziun ed erecziun da construcziuns da traffic public cun ils implonts necessaris, sco iluminaziun dallas vias, drenadis, lavurs d'adattaziun etc., cumpriu cuosts per mesiraziun e terminaziun da novas parzellas da stradas e vias sco era ils tscheins da credits per baghegiar tochen la finiziun dil quen da baghegiar, tratg giu eventualas subvenziuns federalas e canturnalas.

² Tier ils cuosts sutaposts allas contribuziuns audan plinavon expensas per cumpras da terren ni la concessiun da servituts (sclaus reducziun da terren ni motivaziun da servituts en ragruppaments da terren) sco era eventuals cuosts per surprender implonts d'avertura gia existents.

³ Tier ils cuosts decisivs saudun era las expensas per survigilanza, cussegls ed expertisas sco ils cuosts per la procedura da perimeter.

2 Introducziun dalla prozedura da perimeter

**Introducziun dalla
prozedura**

Art. 11

¹ La prozedura da perimeter vegn introduzida tras conclus dalla suprastanza. Quei conclus sto cuntener indicaziuns sur l'ovra obligada a contribuziuns. El ei da far enconuschents publicammein e da comunicar en scret sin fundament d'in plan provisoric cun ils confins dil territori da perimeter a tuts possessurs da schischom che vegnan en damonda per ina contribuziun obligatorica. Ella comunicaziun ei da far attents ch'ins sapi recurar enteiver 20 dis encunter l'admissibladad dalla procedura tier la Dertgira d'administraziun cantunala.

² En cass da proprietad singula, cunproprietad e proprietad totala eisi suficient da comunicar ad in cunproprietari, setracta ei d'ina cumminonza da proprietaris d'alzadas eisi da comunicar all'administraziun.

3 Elaboraziun dil plan da perimeter

Elaboraziun dil plan da perimeter

Art. 12

¹ S'enter che il conclus d'introducziun ei ius en vigur legalmein, incarichescha la suprastonza senza retard in um da professiun da tschentar si il plan da perimeter. Il plan da perimeter cuntegn silmeins sequentas parts:

- a) Survesta cun ils cuosts totals dall'ovra cun menziun dallas eventualas subvenziuns.
- b) Plan cun ils confins dil territori da perimeter cun eventualas zonas da perimeter.
- c) Repartiziun dils cuosts cun las parts dallas interessenzas publicas e privatas e cun igl importo da cuosts da mintga proprietari da schischom cun indicar la moda de quintar ed eventuals sclariments.

Determinaziun dil territorci da perimeter

Art. 13

¹ Il perimeter determinescha la surfatscha obligada a contribuziuns da tuts proprietaris da schischom, ils quals han in avantatg economic spezial tras l'erecziun, slargada ni midada dall'ovra.

² Cunpeglia il perimeter frusts en ed ord la zona da baghegiar, sch'eisi da risguardar ils differentes avantatgs spezials tras ina repartiziun procentuales per cass singuls dals cuosts obligai a contribuziuns sin las differentas categorias da terren.

Parts dalla vischnaunca**Art. 14**

¹ La part dalla vischnaunca vid ils cuosts dall'ovra obligada al perimeter vegn fixada tras la radunonza communal tenor proposta dalla suprastonza nua ch'ei d'observar sequentas valetas directivas:

a)	Cuosts restonts vid vias cantunalas	70% - 80%
b)	Vias da rimnada	40% - 50%
c)	Vias d'avertura	0% - 40%

² Per auters implonts d'avertura valan neginas valetas directivas. La part dalla vischnaunca ei da mesirar el cass singul sin fundament digl interess public vid l'ovra obligada alla contribuziun.

Repartiziun dalla part privata**Art. 15****a) principi**

¹ La part privata ei en principi da reparter tenor normas schematicas, che lubeschan ton sco pusseivel exact risguard dils differents avantatgs e disavantatgs dils possessurs da schischom.

² Cumpeglia il perimeter exclusivamein frusts cun la medema utilisaziun, sche ein ils cuosts obligai a contribuziun da reparter en proporziun dallas surfatschas dils frusts fixai.

³ Cuntegn il territori da perimeter frusts da differentes utilisaziun, sche vegn ina mesadad dils cuosts repartida sin la surfatscha e l'otra mesadad sin la surfatscha multiplicada cun l'utilisaziun stabilida en la lescha da baghegiar. Per zonas senza cefra d'utilisaziun fixada legalmein valan ils sequents facturs da quintar:

a)	Zona el vitg:	0,5
b)	Zona per baghetgs publics ed implonts:	0,5
c)	Schischom ordeifer las zonas da baghegiar	0,2

⁴ Per schischom surbaghegiu, nua che l'utilisaziun factica survarga la lubida, ei tala decisiva per la calculaziun.

Excepciuns**Art. 16**

¹ Vegn in frust admess al perimeter aviarts per plirs implonts obligai a contribuziuns, sa la part aviarta sin dus mauns vegnir reducida per max. 50 %, sin treis mauns per max. 60%.

² Ei per l'avertura da perimeter per in frust privat in'avertura supplementara nezessaria, sa la part vegnir reduzida per max. 20 %.

³ Ei in frust da perimeter ni parts da quel ord raschuns legalas publicas buca pusseivel da vegnir surbaghegius, sch'ei la part da reducir commensuradamein, mokein ein autras pusseivladads d'utilisaziun da risguardar.

4 Publicaziun plan da perimeter**Publicaziun ed approbaziun dil plan da perimeter****Art. 17**

¹ La suprastonza expona il plan da perimeter duront 30 dis en canzlia e fa enconuschent el publicamein sin moda usitada.

² Ils possessurs da schischom ston vegnir orientai en scret avon la publicaziun dil plan da perimeter e fatgs atents sin la pusseivladad da protesta. El medem temps ei da far enconuschent ad els gl'importo calculau da lur contribuziun.

³ Duront l'exposiziun publica san ils proprietaris da schischom reclamar e motivar en scret tier la suprastonza. Vegn il plan da perimeter sebasont sin las reclamaziuns midaus, sche sto la publicaziun vegnir repetida. Pertucca la midada sulettamein singuls possessurs, sche vegn ei dau caschun a quels da reclamar enteifer 20 dis.

⁴ Suenter conclusiun dalla procedura da publicaziun e da protesta decida la suprastanza sur da eventualas protestas e l'approbaziun dil plan da perimeter. Il conclus ei da comunicar al protestader en scret cun l'instrucziun dils mieds legals. Il conclus sa vegnir tratgs vinavon enteifer 20 dis alla dertgira d'administraziun cantunala.

5 Scadenza dallas contribuziuns

Scadenza

Art. 18

¹ Las contribuziuns dils possessurs da schischom ein da pagar cura che l'ovra finanziada cun las contribuziuns ei finida e duvrabla e la contribuziun ei fixada legalmein tras la vischnaunca. Resalvau ein pagamenti anticipai tenor art. 20.

² Vegnan ils implonts d'avertura dalla secunda etappa eregi ni finanzia dils proprietaris da schischom e meina la vischnaunca atras ina procedura da perimeter per la repartiziun dils cuosts, sche croda la scadenza dallas contribuziuns dils possessurs buca participai all'ovra ni alla finanziaun anticipada per cun la lubientscha per baghetgs novs ni slargai sco era tier la vendita, expropriaziun, ingant uffical dil schichom, tier engreviaziuns hipotecaras, ni errecziuns d'in dretg da baghegiar independent e cuzont.

³ Las contribuziuns ein da meter a quen tras la suprastanza el temps dalla scadenza e suenter ver tratg giu ina contribuziun da cuosts per l'administraziun, indemnisar ils possessurs da schischom che han finanziau l'ovra obligada alla contribuziun.

⁴ Eventualas contribuziuns dalla vischnaunca ord interessenza publica vid implonts en la secunda etappa crodan en scadenza per cura ch'il territori vegn transferius legalmein ell'emprema etappa.

Tscheins da retard, paghament en ratas

Art. 19

¹ Sch'in possessur da schischom paga malgrad admoniziun buca in eventual importo, sto el pagar ultra dalla contribuziun in tscheins da retard tenor la Banca cantunala per emprema hipoteca.

² Sin damonda sa la suprastonza lubir da pagar ils deivets da contribuziun enteifer sil pli treis onns. Las contribuziuns restontas ein da tscheinsir sco l'emprema hipoteca dalla Banca cantunala. En cass d'ina midada dil proprietari, priu ora midada entras ierta, crodan tuttas ratas restontas cumpriu il tscheins en scadenza.

Pagaments anticipai e da gigertad

Art. 20

¹ Han las lavurs da baghegiar entschiet, sa la suprastonza fixar ils comensurai pagaments en ratas. Sch'il pagamert dalla contribuziun ei periclitau sa la suprastonza pretender las necessarias segirtads.

Cass da direzia

Art. 21

¹ En cass da direzia sa la suprastonza refierer il pagament d'eventualas contribuziuns, principalmein per schischoms che muntan per il possessur ni per in da ses artavels legitims ina part essenziala dalla esistenza purila.

² La damonda da refierer la scadenza da contribuziuns sto vegnir inoltrada alla suprastonza enteifer 30 dis dapi la retschevida dalla disposiziun dalla contribuziun.

³ La prolungaziun astga vegnir fatga per sil pli 15 onns.

⁴ Ella ei da revocar sche la raschun per la quala ella ei vegnida' concedida exista buca pli, sil pli tard denton tier la damonda da baghegiar ni d'ina midada da maun.

⁵ Contribuziuns retratgas ein da entscheinsir sco emprma hipoteca dalla Banca cantunala. Il pagament dils tscheins sa vegnir retratgs tochen la scadenza dalla pretensiun principala.

Remarca**Art. 22**

¹ Contribuziuns che vegnan enteifer 3 meins suenter l'execuziun tenor dretg legal dalla procedura da perimeter buca pagadas ni che crodan en scadenza, ein da remarcar el cudisch fursil dalla vischnaunca sin ils schischoms obligai ai perimeter. L'annurzia dalla remarca ei da far tras la suprastonza.

Dretg da pegn legal**Art. 23**

¹ Per tuttas contribuziuns da possessurs da schischem stabilisadas tras disposiziuns legalas exista in dretg da pegn legal tenor art. 162 LitCCS.

² La pretensiun da dretg da pegn tras la vischnaunca ei da comunicar als proprietaris da schischom tras la suprastonza per mauns d'ina decisiun contestabla.

6 Revisiun dil plan da perimeter**Midada dallas relaziuns****Art. 24**

¹ Semidan ils avantatgs speziels ni las relaziuns denter l'interessenza privata e publica da num pervia da baghegiems ni la moda d'utilisar l'ovra enteifer 10 onns suenter la valur legala dalla decisiun dil perimeter, sche sa sin proposta dils possessurs dil schischom ni d'uffeci anora vegnir introduziu ina nova prozedura da perimeter.

² Contribuziuns pagadas tenor conclus da pli baul ein da scuntrar senza tscheins e vegnan buca indexadas. La differenza visavi las contribuziuns prestadas pli baul ei da pagar suenter ni da restituir tenor la nova repartiziun.

III. IMPLONTS PRIVATS DA TRAFIC

Manteniment e schubergiar

Art. 25

¹ Implonts privats da traffic, oravontut vias privatas ch'ei dedicadas al diever general, ei da mantener ein bien uorden e da far liber dalla neiv tras il possessur. Il deponer la neiv sin terren public ei scumandau.

² Donns vid implonts privats da traffic, ils quals perecliteschan la segirtad dils pedunz ed auters participonts dil traffic ston vegnir rugalai immediat.

³ Possessurs d'implonts privats da traffic ei obligai da schubergiar tals regularmein tochen tier ils implonts communal. Els ein plinavon obligai da mantener uorden e propertad sin entradas e vials tier lur schischoms.

Surprender lavurs tras la vischnaunca

Art. 26

¹ La vischnaunca sa surprender cun quintar ils agens cuosts ils mantener, schubergiar e tener aviert vias privatas sco er l'avertura d'implonts dalla secunda etappa:

- a) sche la pluralitad dils possessurs da schischom cumpigliai proponan ei, ni
- b) sch'ils possessurs adempleschan buca sufizientamein lur obligaziuns da manteniment sin moda suffizienta

² La suprastonza reparta ils cuosts sin ils possessurs da schischom en proporziun dalla valeta nova fixada dalla siguranza da baghetgs dils implonts sin ils frusts colligiai.

IV. DETERMINAZIUNS FINALAS

Mieds legals

Art. 27

¹ Execuziun e mieds legals sedrezan suenter las disposiziuns dalla lescha da baghegiar dalla vischnaunca.

² Per acziuns encunter las disposiziuns da quei regulativ sco encunter las ordras decretadas valan las perscripziuns dalla lescha da baghegiar.

Vigur

Art. 28

¹ Il regulativ present va en vigur cun l'approbaziun dalla radunonza communal.

² Cun sia entrada en vigur ein tuttas prescripziuns contradictorias d'avon annulladas.

³ El ei d'applicar per tuts projects da construcziuns publicas e privatas, ils quals ein aunc buca lubi il mument da sia entrada en vigur.

Ediziun approvada dalla Suprastonza communal als	-
Ediziun approvada dalla Radunonza communal als	19.12.1981
Ediziun approvada dalla Regenza dil cantun GR als	-